

arbejde. De erfaringer, vi har, hvor det ikke har været dommere, har jo ikke været særligt briljante, når jeg tænker på diskussionerne og myterne om, hvorvidt man har været habil, eller man ikke har været habil. Dommere her i landet er pr. definition uvildige, og derfor vil vi gerne have, at det bliver dommere.

Vi er også enige i, at offentlige og halvoffentlige selskaber naturligvis skal kunne komme med. Vi er enige i, at både regeringen og Folketinget skal kunne nedsætte sådan en undersøgelseskommission.

Jeg tror, at det var fru Birthe Rønn Hornbech, der sagde, at alting ville jo være meget nemmere, hvis Folketinget kunne tage sig sammen til at placere det politiske ansvar, når et eller andet gik galt. Det viser erfaringen, at det kan Folketinget ikke, og jeg synes selvfølgelig, det er kedeligt, at man skal konstatere, at når juraen støder sammen med det politiske flertal, så taber juraen.

Derfor håber jeg – og det skal være mine sidste bemærkninger – at vi i denne samling finder frem til en løsning, som gør, at man kan få disse undersøgelser gennemført på en ordentlig måde, og så tager vi også det med, at der eventuelt er et enkelt parti, som må stemmes ned, for at vi kan blive færdige. Og så må vi tage fat på at, hvad skal man sige, få fastsat nogle ordentlige regler for det efterfølgende arbejde. Som hr. Hans Engell sagde: Vi har jo lavet noget af det. Så må vi se, hvordan man senere skal opklare den politiske del, og den kan vi såmænd få brug for, før vi selv aner det.

Frank Aaen (EL):

Enhedslisten har allerede sidste gang, vi behandlede det her, givet tilsagn om det principielle i Nordskov Nielsen-udvalgets betænkning, så vi får et forsvarligt retspolitisk grundlag til at sikre, at vi kommer til bunds i de politisk betændte sager.

Om de centrale punkter kan jeg gøre følgende bemærkninger: Vi mener, at det er vigtigt, at det er dommere på fortrinsvis lavere retsniveauer, som kommer til at lede undersøgelserne. Det er dem, der har den uafhængighed, den uddannelse og den beskæftigelse som dommere, som gør, at de er de bedst egnede til at stå i spidsen for kommende undersøgelser.

Når vi taler om, at det skal være på lavere niveau, så er det selvfølgelig, fordi der altid skal være mulighed for, at der kan komme dommere ind som højere instanser og vurdere

de ting, der måtte komme for en domstol, eller som måtte komme i forhold til tjenestemandssager.

Det er vigtigt for os at understrege, at den kritik, der var af dommerundersøgelser, ikke kun var det – og der er vi enige – at man skal være opmærksom på, at dommere i spidsen for en undersøgelse kan give en undersøgelse retskarakter. Det problem tror vi godt kan løses.

Det andet, der skete i de år, hvor der kom kritik, var jo, at Folketinget misbrugte dette redskab til at putte ting ind i, som rettelig burde være løst enten som politiske sager eller ved domstole.

Så er der spørgsmålet om, hvem der i øvrigt skal være med. Der står i forslaget, at man skal have juridisk kandidateksamen. Det mener vi ikke er fornuftigt. Som sagt mener vi, at det skal være en dommer, der skal lede undersøgelseskommissionerne. Med hensyn til advokater har vi altså efterhånden fået så mange dårlige erfaringer med deres habilitet, og vi kan også se, at med det, der sker nu i advokatbranchen med fusioner og store advokatkontorer, bliver det efterhånden umuligt for advokater, for selv om de objektivt set er habile, har de på grund af deres kontorfællesskab eller på grund af forretningsinteresser og andet meget svært ved at syne habile, og derfor er det ikke godt at basere undersøgelserne på advokater. Så vi mener, at det skal være en dommer, og så skal det være eksperter inden for området, og man behøver ikke nødvendigvis at have en juridisk embeds-eksamen for at være god til at kunne deltage i en undersøgelse.

Om det med åbne og lukkede døre er vi efter diskussioner nået frem til, at udgangspunktet skal være, at undersøgelserne foregår for åbne døre, og at det kun er i undtagelsestilfælde, kommissionen afgør, at der skal lukkes. Vi mener, at offentligheden skal kunne vurdere processen, der foregår. Hvis vi kigger på to af de sager, der foregår i øjeblikket, Nørrebro-sagen og Færøbanksagen, så synes jeg, at det er en stor fordel, at vi, hvad angår Nørrebro-undersøgelsen, ved selvsyn kan se, at det nok er en svag undersøgelse. Det er jo rart at vide det undervejs, så man ikke først skal opdage det, når den er afsluttet.

Modsat er det med Færøbank-sagen, hvor der har været et forløb, som jeg tror de færreste vil have gentaget, fordi det er foregået for hermetisk lukkede døre.